

EVALUAREA PERIODICĂ UNIVERSALĂ PE ÎNȚELESUL TUTUROR

Ce este Evaluarea Periodică Universală?

Evaluarea Periodică Universală (EPU) este un mecanism de evaluare a progresului în domeniul drepturilor omului în toate cele 193 state membre ale Organizației Națiunilor Unite (ONU). EPU a fost creat în anul 2006 de către Consiliul ONU pentru Drepturile Omului (CDO), organ instituit în același an de către Adunarea Generală a ONU cu scopul de a se ocupa de acest proces. Prin intermediul acestui mecanism toate statele membre ONU au posibilitatea să prezinte ce au făcut la nivel național pentru a îmbunătăți situația în domeniul drepturilor omului și ce le mai rămâne de făcut.

Procesul EPU pas cu pas

- primul ciclu EPU s-a desfășurat în perioada 2008-2011, când au fost evaluate câte 48 de state anual;
- ciclul doi se desfășoară în perioada 2012–2016, cu evaluarea a 42 de state în fiecare an;
- ședințele de evaluare, care au loc de 3 ori pe an, sunt conduse de către Grupul de Lucru pe EPU, compus din 47 membri ai CDO;
- fiecare stat evaluat este asistat de către un grup din 3 țări, denumit “troika”, care servesc în calitate de raportori ai ședinței, preiau întrebările și înregistrează discuțiile și recomandările;
- evaluarea are loc în baza raportului național elaborat de către Guvern, informației transmise de către mecanismele, procedurile speciale și agențiile ONU și rapoartelor alternative ale societății civile și instituțiilor naționale pentru drepturile omului;
- evaluarea are loc în cadrul unui dialog interactiv de circa 3.5 ore dintre reprezentanții Statului și membrii Grupului de Lucru;

În cadrul EPU 2011 Republica Moldova a primit 123 de recomandări. Cele mai multe s-au referit la respectarea drepturilor femeilor și la combaterea traficului de ființe umane.

Raportul final cu recomandările pentru Republica Moldova din cadrul EPU 2016 va fi disponibil în luna martie 2017.

- EPU evaluează în ce măsură statul respectă obligațiile sale conform: Cărții ONU, Declarației Universale a Drepturilor Omului, convențiilor ONU la care statul este parte, politicilor naționale în domeniu, dreptului umanitar aplicabil statului;
- în urma evaluării, “troika”, cu asistența secretariatului EPU, pregătește un raport, în baza căruia statul poate să transmită comentarii privind acceptarea sau neacceptarea anumitor recomandări;
- acest raport este adoptat ulterior la ședința plenară a CDO, unde statul evaluat mai poate primi întrebări din partea membrilor CDO, altor state, societății civile și instituțiilor pentru drepturile omului;
- statul deține responsabilitatea primară de a implementa recomandările EPU. La următoarea sesiune EPU statul este obligat să raporteze asupra gradului de implementare a recomandărilor;
- în caz de necolaborare a statului cu EPU, CDO decide măsurile care urmează a fi luate în raport cu acest stat.

EPU pentru Republica Moldova

- primul ciclu EPU a avut loc în anul 2011;
- din cele 123 de recomandări înaintate de către CDO au fost acceptate 122;
- recomandările s-au referit la îmbunătățirea situației privind drepturile femeilor (20), drepturile copilului (20), traficul de ființe umane (17), drepturile minorităților etnice (14), drepturile persoanelor cu dizabilități (11), egalitatea de gen și orientarea sexuală (10), tortura și relele tratamente și (10) discriminarea rasială (10);
- a doua audiere EPU are loc pe 4 noiembrie 2016 la Geneva;
- pentru această sesiune au depus rapoarte alternative două instituții pentru drepturile omului, circa 30 de organizații din societatea civilă și agențiile ONU în Republica Moldova;
- Vietnam, Coasta de Fildeș și Slovenia sunt cele 3 State care intră în “troika” pentru Republica Moldova și vor asista țara noastră în timpul evaluării;
- Grupul de Lucru se va convoca pentru discuții despre raportul post-evaluare pe data de 8 noiembrie 2016;
- raportul final cu recomandările din cadrul EPU 2016 pentru Republica Moldova vor fi adoptate de către CDO în martie 2017.

Ce se întâmplă la nivel național după acceptarea de către stat a recomandărilor EPU?

- statul este responsabil de implementarea recomandărilor la nivel național, cu suportul și în colaborare cu donatorii externi, societatea civilă, instituțiile pentru drepturile omului;
- implementarea recomandărilor se poate face prin diferite metode și instrumente, cum ar fi includerea acestora în politicile publice naționale, legi etc.;
- societatea civilă și instituțiile pentru drepturile omului contribuie atât la implementarea recomandărilor, cât și la monitorizarea și evaluarea acestora;
- până la următorul ciclu EPU se pot face rapoarte intermediare privind progresul înregistrat și transmise la CDO pentru informare.

Mai multe detalii despre EPU se găsesc la:

www.ohchr.org (Human Rights Bodies/Universal Periodic Review)

Acest material este elaborat în cadrul proiectului „Susținerea Instituțiilor Naționale pentru Protecția și Promovarea Drepturilor Omului (INPPDO) conform recomandărilor Comitetelor Convențiilor ONU și Revizuirii Periodice Universale (UPR)”, finanțat de către Ministerul Afacerilor Externe al Norvegiei, co-finanțat și implementat de către Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) Moldova și Oficiul Înaltului Comisar ONU pentru Drepturile Omului (OHCHR), în cooperare cu Oficiul Avocatului Poporului și Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.